

АНАЛИЗ

на резултатите от проведения мониторинг на горите с висока консервационна стойностна територията на тп „ДГС Генерал Тошево ” през 2023 година

Мониторингът в Горите с висока консервационна стойност, включва извършване на периодични наблюдения и анализ на състоянието на горите и местообитанията, чрез теренни наблюдения и разработване и прилагане на Система за провеждане на мониторинг на биологичното разнообразие и горите с висока консервационна стойностна територията на ТП „ДГС Генерал Тошево“. Системата за мониторинг на биологичното разнообразие е система, проследяваща и обобщаваща промените в биологичното разнообразие в горите управлявани от ТП „ДГС Генерал Тошево“ в дългосрочен план. Това се осъществява чрез систематизирани дългосрочни наблюдения на елементите на биологичното разнообразие, съпроводени със събиране, обработка, съхранение на данни, оценка на събраната в хода на мониторинга информация и анализ на въздействията върху биологичното разнообразие, преценка на неговото състояние и набелязване на мерки, които да се предприемат за предотвратяване на загубата му. Провеждането на мониторинг е основен инструмент в помощ при взимане на управленски решения, имащи отношение към опазването на биологичното разнообразие на територията на ТП „ДГС Генерал Тошево“, като заедно с това обслужва нуждите от информация на възможно най-широк кръг ползватели.

Категоризация на горските територии, управлявани от ТП „ДГС Генерал Тошево“ и обособяването им в съответните категории с висока консервационна стойност /ВКС/ е извършена за първи път през 2014 г. – 2015 г. През същата година са извършени основополагащи наблюдения на отделните ВКС, на база на които ще се правят анализи и последващ мониторинг. През следващите години бяха окончателно категоризирани горите във фаза на старост /ГФС/. Предстои ново прекатегоризиране в предвид извършващата се инвентаризация на горските територии. Съгласно изискванията на Националния стандарт за отговорно управление горите в България, беше обособена и категория Представителни образци на естествени екосистеми, в която са включени площи от ДГТ, като стремежът ще е пълно запазване на естественият им вид, без извършване на ползване и други лесовъдски намеси.

Голяма част от горските територии, управлявани от ТП „ДГС Генерал Тошево“, са включени в различните категории ВКС. Това прави гората в съответната горска единица особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. За всички категории се прилага годишен мониторинг, състоящ се от периодични теренни наблюдения и съпровождащ анализ за вид гора, проследяващ промените в биологичното разнообразие, осъществяващо се чрез събиране, обработка и съхранение на данните.

Разработени са формуляри за теренно наблюдение, които да се попълват от служителите по горите, по време на изпълнение на регулярната им дейност или при нарочни наблюдения на съответните ВКС. В доклада за ГВКС за правилното разпознаване на установените растителни и животински видове с висока консервационна стойност на територията на стопанството са приложени снимки.

- **Мониторинг на ГВКС през 2023 г.**

Във връзка с мониторинга на горите с висока консервационна стойност за 2023 година дейността на стопанството, събраната информация и обобщените данни се изразяват в следното:

Служителите на стопанството са запознати с целта, методите и технологията на наблюдение и събиране на данни чрез обучения и отделни ежедневни беседи.

Извършвани са теренни наблюдения. Събраните данни от попълнени, обработени, анализирани и архивирани отчетни формуляри, са посочени подотдели, в които е наблюдаван или се среща съответният вид и отразяват състоянието на консервационните стойности.

При изготвяне на досиетата за насажденията включени в годишен план за ползване на дървесина, маркиращите лесовъди се запознават с предварителната информация от формуляр „Лист за предварителна идентификация на ключови елементи от околната среда и социално въздействие. Дефиниране на мерки за опазване при маркиране и дърводобив”. Формулярът съдържа информация за наличие на ВКС, характерни за насаждението, което ще се маркира. Правят се предписания за действия или ограничения, които да се спазват при маркирането и ползването на насаждението. След маркиране се попълват данни за тяхното действително състояние на терена и допълнителна информация по наблюдения на маркиращия лесовъд, като тези данни се вземат предвид за изготвянето на карнет-описа и технологичния план .

При подготовка на технологичен план на всеки подотдел, се отразяват съответните видове и консервационни стойности съгласно наблюденията от формуляра. На база проведените мониторингови наблюдения, ако е необходимо, се разписват специфични предписания за изпълнение на горскостопанските дейности с цел съхраняване на установените консервационни стойности.

На терен служителите на ТП „ДГС Генерал Тошево” следят за правилно прилагане и спазване на допълнителните изисквания по отношение на ГВКС, биоразнообразието и местообитанията.

Разработени са формуляри за мониторинга на видовете от ВКС 1.2, 1.3 и местообитанията ВКС 3. и са на разположение при поискване от заинтересованите страни.

Мониторинга е извършен от служители на стопанството, като през годината не са постъпвали информация и данни от засегнати и/или заинтересовани страни и експерти.

• **Наличие на промени в горите с ВКС в обхвата на дейност на ТП „ДГС Генерал Тошево”**

Не са настъпили промени в ГВКС в следствие на дейността на стопанството.

През мониторинговия период не са идентифицирани нови находища на растителни и животински видове, на територията на стопанството и попадащи в Приложение 1 към националното ръководство, както и установяване на нови видове.

Не са определяни нови зони с водоохранно и водорегулиращо значение, освен посочените в доклада ГВСК.

• **Анализ от мониторинга на ГВКС**

Анализът на събраните данни от извършеното проучване в периода януари – декември 2023 година за ежегодния мониторинг на биологичното разнообразие на ГВКС и прилагане на принципите на устойчиво използване на биологичните ресурси и опазване на биологичното разнообразие в района на ТП „ДГС Генерал Тошево” показват, че не са допуснати пропуски и нарушения при стопанисването на горите.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горите с висока консервационна стойност, благоприятстват осигуряването на основните функции на горите, като:

- защита на почвите, водните ресурси и чистотата на въздуха;
- регулиране на климата и усвояване на въглеродния двуокис;
- производство на дървесни и недървесни продукти;
 - осигуряване на социални, образователни, научни и ландшафтни и рекреационни ползи за обществото;
- защита на природното и културно наследство.

- Защита на почвата от ерозия.

Състоянието на възобновяването на горите с висока консервационна стойност е много добро, което е резултат на добрите лесовъдски практики, прилагащи се в горите на територията на ТП „ДГС Генерал Тошево”, и спазване на основни лесовъдски принципи при извеждане на сечите.

Благодарение на срещите с местните общности, нагласите на населението спрямо опазването и стопанисването на горските територии, биоразнообразието и околното среда са положителни и бавно, но сигурно дават своя резултат. Биоразнообразието, устойчивостта на екосистемите и многофункционалното управление в ТП „ДГС Генерал Тошево” е приоритет за преодоляване на негативното влияние и изменение на климата. Съвместната работа с институциите, подкрепата и разбирането, което среща стопанството, улеснява работата на служителите и благоприятства добрите резултати, които са постигнати през изминалата година.

ТП „ДГС Генерал Тошево” прилага подходящи практики и системи за управление и мониторинг на ГВКС относно процедурите по неговото прилагане на практика. Своевременно процедурите се актуализират в съответствие с Националния Стандарт за горска сертификация за България.

Находищата на редки и застрашени растителни и животински видове е добро, като за отклонения се наблюдава периодично.

Най – тревожна е ситуацията с полезащитните горски пояси , които са във влошено санитарно състояние. Необходимо е спешно да се обърне специално внимание за разработването на стратегия, която да подsigури поддържането на полезащитните горски пояси във вид, който може да изпълнява функциите им.

Информация по отношение на обособените ГВКС, начините на обследване, обобщаването на данните и съответните анализи са на разположение на всеки заинтересован в административната сграда на ТП „ДГС Генерал Тошево” и на интернет страницата на стопанството.